

Förskolan är livsviktig för barn som anhöriga

– Studieguide

Nka anoriga.se

**spela
sproll**
duspejaroll.se

STUDIEGUIDE

Materialet är framtaget av Nationellt kompetenscentrum anhöriga (NKA) i samarbete med socialstyrelsen. Materialet nås på anhoriga.se eller genom att följa länken: goo.gl/dQjCx5. Materialet är inte anpassat enbart för missbruk utan är även aktuellt för andra allvarliga händelser i familjer med barn i förskoleåldern.

Följande är en studieguide som kan användas för översikt och planering av fortbildning för personal i förskolan. Studiehandedningen har tagits fram inför 2017 års spela roll kampanj ”förskolan spelar roll”. Under kampanjveckan uppmärksammas denna fortbildning som ett exempel på hur förskolor kan arbeta kring barn som växer upp i familjer där någon vuxen dricker för mycket.

För mer information om kampanjen: duspelarroll.se

Moment 1. Barn som anhöriga

Länk: goo.gl/LpPKj2

Centralt innehåll

1. Film ”Vem uppmärksammar barnen när de behöver det som mest”. Kompletteras med andra relevanta filmer ur serien ”Barn och unga berättar”. (8.20 min)
Länk: goo.gl/ZEM79V
2. Läs sid. 9–13 i skriften ”Barn som anhöriga”. Stöd till barn i förskola och skola som har svårigheter hemma.
Länk: goo.gl/e1p0fb
3. Film ”Att vilja men inte kunna”. (11.00 min)
Länk: goo.gl/6QEcwI

**Läs fakta under rubriken
”Många barn berörs”**

Reflektera/diskutera:

- Vilka barn kommer vi att tänka på?
- Hur skulle vi vilja formulera förskolans uppdrag i förhållande till dessa barn?
- På vilket sätt kan vi förbättra vårt sätt att ta oss an dessa barn?

Moment 2. Vad säger styrdokumentet?

Länk: goo.gl/7BhwZm

Centralt innehåll

1. Läs texten ”Skollagen”
2. Läs texten ”Socialtjänstlagen”

Ta del av

- Styrdocumenten på sid 17 - 19 i skriften ”Barn som anhöriga”.
Länk: goo.gl/e1p0fb
- Läs text om anmälan till socialtjänsten
Länk: goo.gl/wngJyp
- Film om att anmäla (9:00 min)
Länk: goo.gl/Y7zupn

Reflektera/diskutera:

- Finns det behov hos barn på vår förskola som är svåra att tillgodose? Vad kan förskolan behöva förbättra i det arbetet?
- Finns det något att förbättra i vårt samarbete med hemmen?
- När är det extra svårt att anmäla vår oro för att ett barn far illa? Vilket slags stöd kan vi behöva, för att uppfylla vår anmälningsskyldighet?

Moment 3. Förskolans uppgift

Länk: goo.gl/LeBcqd

Centralt innehåll

1. Läs texten ”Professionellt förhållningssätt”
2. Se föreläsningarna ”Att uppmärksamma det lilla barnet...” (13:10 min) och ” Vad kan jag göra när jag är orolig...” (11:00 min)

Länk: goo.gl/Dc2nmy

Tips på handbok att beställa:
”Du är en viktig vuxen i förskolan”

Länk: goo.gl/8OZxiS

Läs under rubriken
”Stöd som förskolan kan ge”

Reflektera/diskutera:

Reflektera kring om det finns något att förbättra i verksamheten inom följande områden:

- Skapa trygga relationer?
- Stimulera till lek och lärande?
- Erbjud strukturer och välfungerande rutiner?

Diskutera

- I vilka situationer utmanas vårt professionella förhållningssätt?
- Hur ska vi förhålla oss och agera om en förälder är alkoholpåverkad eller hotfull?
- Vilket stöd finns att hämta internt och externt vid svåra och plötsligt uppkomna situationer?

Moment 4. Fördjupning

Socialstyrelsens skrift ”Barn som anhöriga - stöd till barn i förskola och skola som har svårigheter hemma”.

Länk: goo.gl/e1p0fb

Skolverkets studiematerial ”Barn som anhöriga” för grundskolans personal

Länk: goo.gl/nO1U1o

Filmer, rapporter och andra skrifter till förskola och skola om barn som anhöriga

Länk: goo.gl/ftsJU9

Skriftlig dokumentation från en konferens för förskolan om barn som anhöriga

Länk: goo.gl/pPLhff

Filmade föreläsningar ”Förskolan är livsviktig för små barn med stora bekymmer hemma”

Länk: goo.gl/60yyZ2

Om utvecklingsarbete kring barn i familjer med missbruk

– Ersta Vändpunkten i samarbete med förskolor på Södermalm i Stockholm

Länk: goo.gl/gwXtRe